

cích pískovcových věží. Jejich historie je dlouhá tisíc let – už na sklonku prvního tisíciletí se na nepřístupném vrcholku jedné z věží usídlil poustevník, který položil základy zdejšího náboženského centra. Nikdo neví, jak sem vylezl. První klášter vznikl ve 14. století a další brzy následovaly. Celkem zde vyrostlo na třia dvacet bizarních klášterů, z nichž se však většina nedochovala.

Poustevníci se na kulatých kamenných věžích usadili už před tisícem let. Dnes jsou kláštery a pískovcové skalní město jedním z hlavních turistických magnetů.

Nejúžasnější je první pohled. I když asi každý zná Meteory z obrázku, přesto zůstane šokován. Jako by se najednou ocitl v jiném světě, v jakési podivné pohádce, kde jsou domy a kostely postavené na těch nejnesmyslnějších místech. Bohužel, dnes už se do klášterů nevytahuje za pomoci speciálních rumpálů – na počátku minulého století se k nepřístupným stavbám dovedly schody, cesty a silnice.

Nejdůležitější je jistě Megálo Metéoro, hlavní a největší ze zdejších klášterů. Pravoslavný kostel, jehož stěny jsou obložené zlatem, ikonami a barevnými obrázky patří k zážitkům, na jaké se nezapomíná. Stejně jako možnost nahlédnout do zdejší kostnice, kde jsou v regálech vystavené lebky místních mnichů. Zná-

te to: „To, co jste teď vy, byly jsme i my, to co jsme teď my, budete i vy!“ Ale davy německých a japonských turistů duchovní poselství kostnice neláká a raději prchají ke stánkům s občerstvením. Právě obrovský turistický ruch je největším negativem Metéor.

Návštěvě hlavních klášterů chybí klidná atmosféra, která by umožnila vychutnat a užít si zdejší niternost a duchovní rozměr. To jsem

však naštěstí našel u dvou nejnižších klášterů, kam se turisté příliš nehnou. Jeden z nich je ženský a nádherně ukazuje poněkud jiné vnímání světa – jeho prostor je elegantnější, dýchá klidem a harmonií. A pak opuštěný Varlaám, kde nebylo ani živáčka a člověk si mohl v klidu prohlížet děsivé fresky s pekelnými výjevy a pak si lehnout na střešní terasu, podívat se na modré nebe a utopit se v hluboké věčnosti.

Lázně a sjezdovky

S pomocí autobusu jsme přešli k moři, k místu, které má pro řecké dějiny stejný význam, jako pro nás Bláník nebo Ríp. V řeckých Ter-

mopylech došlo k obrovské bitvě mezi starověkými Řeky a útočnými Peršany a jen díky mimořádnému hrdinství, s nímž spartský král Leonidas bránil v soutěsce mezi mořem a horskými štíty pevninské Řecko, mohl se zbytek země připravit na vojenský vpád. Leonidas měl pouhých sedm tisíc mužů, proti nim stála dvoumilionová perská armáda. Statečný král, jehož socha stojí nedaleko, ubránil průsmyk několik dnů a získal drahocenný čas. Sám však se svým vojskem zahynul, což měl Řekům navěky připomínat zdejší nápis: „Ó poutníče, zvěstuj národu, že mi tu mrtvi ležíme, jak zákony kázaly nám.“

Ostatně Termopyly znamená teplé brány pro prameny, které tu dodnes prýští ze skály a vydávají nepříjemný širší zápach. Přestože koupání v nich je velmi zdravé, jen málokdo se kvůli zápachu ponoří do proudu nažloutlé tekutiny.

I my jsme raději šlápli do pedálů a v několika dalších hodinách zdolali dvacet kilometrů stoupání, které nás vyneslo až na náhorní plošinu pohoří Parnas, kde jsme zažili další překvapení. Na ploše dvacetkrát dvacet kilometrů vznikají o sto šest horské chaty a lyžařská střediska. Od prosince do dubna zde fungují jak sjezdovky se sedačkovými lanovkami, tak četné běžecké stezky a místo je považované za jedno z nejlepších řeckých zimních středisek. Koho by to napadlo?

Když jsme náhorní plošinu přejeli, těšili jsme se na stejně dlouhé klesání až ke břehům Korintského zálivu. Jenže uprostřed nekonečného sjezdu jsme museli zastavit. Čekala nás totiž jedna z největších perel antického Řecka. Slávou opředené Delfy.

Panství kněžky Pýthie

Právě v kopcích nad Korintským průplavem leží střed antického světa. Objevil ho vládce bohů Zeus, který na počátku věků vypustil z protilehlých konců světa dva orly. Letící dravci se střetli právě nad Delfami. Místo si zamiloval především bůh Apollon a už od osmého století před Kristem sem začali přijíždět vyznavači jeho kultu, kteří žádali boha o radu v nejrůznějších záležitostech.

Bůh jim neradil osobně, na to by ani neměl čas, ale prostřednictvím své kněžky Pýthie. Kdo chtěl znát odpověď na své otázky, musel

nejprve zaplatit poplatek a současně na oltáři obětovat zvíře. Pak už přišla ke slovu kněžka, která odpovídala v jakémsi transu, s největší pravděpodobností způsobeném výpary plynů, které se draly zemskou puklinou z útrob planety. Slova kněžky tlumočil poutníkům kněz, ale rady byly často nejednoznačné či poněkud zmatené. Přesto do Delf jezdily tisíce poutníků a žádná velká událost té doby se

Při archeologickém výzkumu starověkých lokalit nalezli vědci ohromnou spoustu uměleckých skvostů. Socha sfingy z Delf patří k těm nejzachovělejším.

neobešla bez předchozí konzultace v Delfách. Rady Pýthie byly často velmi kruté. Když se dotázal mykénský král Agamemnón, co zaručí úspěch řeckého tažení proti Tróji, dozvěděl se, že pouze obětování vlastní dcery Ifigenie přinese Řekům vítězství. Král neváhal a nechal dceru zabít. Taková byla moc zdejší věštírny, která zasahovala do osudů všech řeckých měst.

A jak to dopadlo s Agamemnónem? V Tróji díky síle božského Achilea a důvtipu krále Odyssea opravdu zvítězil, ale když se po deseti letech válečného tažení vrátil do rodných Mykén, zavraždila ho jeho manželka Klytáimnéstra, která mu nikdy nezapomněla, že nechal zabít jejich dceru.